

**Predigt beim Gottesdienstes
P. Dr. Martin Leitgöb, Prag/Praha**

Die Ereignisse der Karwoche sind ein einzigartiges Beispiel für die Macht des Wortes. Damals, in den letzten Tagen des menschlichen Weges von Jesus Christus, konnte man diese Macht im Guten wie im Bösen erleben. Man konnte die menschliche Größe des Wortes erleben, aber ebenso den Missbrauch des Wortes für tödliche Absichten. Die Bandbreite reichte von Sorge und Trost bis zu Verhetzung und Verrat. Am Palmsonntag beherrschte das jubelnde Wort „Hosanna“ die Szene, am Karfreitag das vor Gewalt strotzende „Kreuzige ihn“. Bis Pilatus mit dem Richter-Wort das Urteil fällt, fallen viele Wörter. Diejenigen, welche Jesus nach dem Leben trachten, sprechen hinter vorgehaltener Hand. Die Masse brüllt geradeheraus.

Události Svatého týdne jsou jedinečným příkladem moci slova. Tehdy, v posledních dnech lidské cesty Ježíše Krista bylo možno tuto moc slova zažít v dobrém i zlém. Bylo možno zažít lidskou velikost slova, ale i jeho zneužití pro vražedné záměry. Slovo v těchto událostech obepíná široký prostor od starostlivosti a útěchy po štvání a zradu. Na Květnou neděli ovládá scénu radostné Hosanna, na Velký pátek po násilí volající Ukřizuj. Než Pilát slovem soudu pronese rozsudek, padne mnoho slov. Ti, kdo Ježíši ukládají o život se vyjadřují potměšile a skrytě, masy prostě řvou.

In der Mitte der vielen menschlichen Worte stand freilich damals in Jerusalem ein ganz anderes Wort: Jesus Christus, das Wort Gottes, welches Fleisch geworden war, um als Licht in der Finsternis dieser Welt zu leuchten. Der Kirchenvater Augustinus hat über das fleischgewordene Gotteswort einmal gesagt: „Verbo crescente, verba deficiunt“. Das heißt frei übersetzt: Wenn dieses Wort wächst, dann mindern sich die Wörter, dann verblassen die Wörter. In abgeleiteter Form gilt die Wahrnehmung des Augustinus auch für unser menschliches Reden. Wenn das ernst gemeinte Wort ein Gespräch beherrscht, dann verflüchtigt sich das Geschwätz von alleine.

Uprostřed mnoha lidských slov stálo tehdy v Jeruzalémě zcela jiné Slovo: Ježíš Kristus, Slovo Boží, které se stalo tělem, aby svítilo jako světlo v temnotách tohoto světa. Církevní učitel svatý Augustin řekl o Slově, které se stalo tělem: Verbo crescente, verba deficiunt. Což volně přeloženo znamená: S tím jak roste toto Slovo, uměňují se a blednou všechna slova. Tato Augustinova slova platí v odvozené formě i pro naše lidské mluvení. Když v našich rozhovorech vládne vážně, upřímně míněné slovo, žvanění a prázdné řečnění nemá šanci.

Im Prolog des Johannesevangeliums heißt es über Jesus Christus: „Und das Wort ist Fleisch geworden“. Mit dem Blick auf die Karwoche können wir diese Aussage erweitern. Etwa, wenn wir über den Gründonnerstag sagen: „Und das Wort ist Brot geworden“. Jesus selbst wusste: Der Mensch lebt nicht nur vom Brot allein, sondern von jedem Wort aus Gottes Mund. Worte können tatsächlich ein Lebensmittel sein. Nicht nur das Gotteswort, auch das menschliche Wort entfaltet seine positive Macht am wirksamsten, wenn es wie Brot ist, welches Geist und Seele nährt. Versuchen wir also stets so zu sprechen, dass unser Wort ein Lebensmittel für andere ist!

V Janově Prologu se O Kristu říká: A slovo se stalo tělem. S pohledem na Svatý týden můžeme tuto výpověď ještě rozšířit: Např. na Zelený čtvrtek se dá říci: Slovo se stalo chlebem. Ježíš věděl, že člověk nežije jen chlebem, ale každým slovem z Božích úst. Slova se mohou skutečně stát potravou, životodárnými. Nejen Boží Slovo, ale i lidské slovo nejúčinněji rozvíjí svou pozitivní moc, když je chlebem, který živí ducha a duši. Pokusme se vždy mluvit tak, aby naše slova mohla být potravou pro druhé.

Über den Karfreitag ließe sich als Überschrift schreiben: „Und das Wort ist Schweigen geworden“. Das ist allerdings euphemistisch ausgedrückt, denn eigentlich müsste es heißen: „Das Wort wurde zum Schweigen gebracht“. Jesus ist in seinem Tod bis heute solidarisch mit allen Menschen, die zum Schweigen gebracht werden, einfach deswegen, weil sie selbst oder ihre Meinungen anderen Menschen nicht passen. Denken wir doch gelegentlich darüber nach, ob wir persönlich daran Anteil haben, dass andere schweigen!

O Velkém pátku by se dalo říci: Slovo se stalo mlčením. To je ale eufemismus, doopravdy by se mělo říci: Slovo bylo přinuceno mlčet. Ježíš je ve své smrti dodnes solidární se všemi, kteří jsou přinuceni mlčet jednoduše proto, že se oni sami ani jejich slova druhým nehodí. Zamysleme se někdy nad tím, zda my sami nepřispíváme k tomu, že druzí jsou nuceni mlčet.

An Ostern werden wir schließlich das Leben feiern. Dann gilt: „Und das Wort ist Leben geworden“. Das Gotteswort ist nie eine papierene Sache. Es möchte uns immer an das Herz gehen, unser Herz treffen, uns zu einem Herzensanliegen werden. Wenn das Wort nicht in unser Herz fällt, dann kann unser Mund auch nicht überfließen. So war es schon nach Ostern bei den frühen Zeugen von der Auferstehung. So ist es auch in allen unseren Zusammenhängen: Nicht durch tote Buchstaben, nicht durch gelehrte Konferenzen wird die Welt erneuert, sondern durch unser Zeugnis und durch unser Leben. Machtvoll ist das Wort, wenn es Leben und Erfahrung wird und keine papierene Angelegenheit bleibt!

O Velikonocích budeme konečně slavit Život. Pak platí: Slovo se stalo životem. Boží slovo nikdy není jen papírovým slovem. Chce nám vždy vstoupit do srdce, dotknout se našeho srdce, stát se srdeční záležitostí. Pokud Slovo nepronikne do našeho srdce, nemohou jím přetékat ani naše ústa. Tak tomu bylo už o prvních Velikonocích s prvními svědky Vzkříšení. Tak je tomu i s námi: svět nebude obnovem mrtvými literami, ani učenými konferencemi, nýbrž naším svědectvím, naším životem. Slovo je plné moci, pokud vychází ze života a ze zkušenosti a nezůstává mrtvou literou.

Amen.